

ચીંચી

— ‘બાલસૃષ્ટિ’ માથી સાભાર

એક ચકીબહેન હતા. તેને એક બચ્ચી હતી. તે આખો દિવસ ચીંચી કર્યા કરતી એટલે તેનું નામ ચીંચી પડી ગયું હતું.

ચકીબહેનને ચીંચીને ભણાવવાની બહુ હોશ હતી. ચીંચી મોટી થાય, તેનું નામ મોટું થાય અને કંઈક બની જાય એવી તેને તમન્ના હતી. તેણે ચીંચીબહેનને ભણવા બેસાડી.

ચીંચી યુનિફોર્મ પહેરી, ખભે બેગ લટકાવી, નિશાળે જવા તૈયાર થતી અને જતા જતા ‘બાયબાય મમ્મી’ બોલતી કે ચકીબહેન ફૂલ્યા ન સમાતા.

પણ ચીંચી ભણવામાં ઠોઠ હતી. તેને કક્કો હોઠે ચડતો ન હતો. કોઈવાર ટીચરની ચિઠ્ઠી આવતી, “ચીંચી કક્કો શીખતી નથી.” ચકીબહેનને ચિતા થતી, તેના સપના રોળાઈ જતા. ચકીબહેન ચીંચીને નોટ અને પેન પકડાવી દેતા અને પરાણે કક્કો શીખવતા પણ ચીંચીનું મન કક્કામાં ચોટતું નહિ, તે ભેકડો તાણતી. ચકીબહેનની કમાન છટકતી. તે ચીંચીને ગાલ ઉપર તમાચો ચોડી દેતા, પણ એમ તો ચીંચીને ભણવા ઉપર નફરત થવા લાગી.

એક દિવસ ટીચરે સમાચાર મોકલ્યા, ‘ચીંચી ક્લાસમાં ઊંઘે છે, ભણાવીએ છીએ પણ ભણતી નથી.’ ચકીબહેનનો પારો આસમાને પહોંચી ગયો. તેણે ચીંચીને માર મારીને ઓરડામાં પૂરી દીધી. ચીંચી રડારડ કરવા લાગી પણ ચકીબહેને તેને સાજ સુધી ઓરડામાંથી બહાર કાઢો નહિ. ચીંચીને ચકીબહેન પ્રત્યે નફરત થઈ ગઈ.

સાજે પાપા ઘરે આવ્યા. ચીંચીએ મમ્મીની ફરિયાદ કરી પણ પાપાએ ઊલટાની ચીંચીને ધમકાવી. તેણે કહ્યું, ‘તું ઠોઠ છે; ઠોઠ છોકરા મને ગમતા નથી. તારી મમ્મી તું ભણીશ નહિ તો તને કાઢો મૂકશે.’ ચીંચી રોઈ પડી. તેને હવે ફરિયાદ કરવાનું કોઈ ઠેકાણું રહ્યું નહિ.

એક દિવસ ચીંચી નિશાળેથી ન આવી. ચકીબહેનને ચિતા થતા તેણે ચકાભાઈને જાણ કરી. ચકાભાઈએ નિશાળે પૂછ્યા કરી, જવાબ મળ્યો કે ચીંચી તો નિશાળેથી ઘરે આવવા નીકળી ગઈ છે. ચકીબહેન બેબાકળા થઈ ગયા. મનમા જાતજાતના વિચારો ઘુમરાવા લાગ્યા.

— કેમ ન આવી ! ક્યા ગઈ હશે ?

— શું થયું હશે ? ભૂલી પડી ગઈ હશે ?

— કોઈ ઉઠાવી તો નહિ ગયું હોય ને ? અને ચકીબહેન રોઈ પડ્યા. બનેએ મળીને ચીંચીને શોધ આદરી. અડોશ—પડોશમા, બહેનપણીઓને ત્યાં, સગા—સ્નેહીઓને ત્યાં, બધે તપાસ કરી પણ ચીંચીની ભાળ મળી નહિ. રોઈરોઈને ચકીબહેનની આખો સૂજી ગઈ, ચકાભાઈ હિમત હારી ગયા.

કોઈએ પોલીસ સ્ટેશને જાણ કરવાની સલાહ આપી પણ ત્યાં એક પોલીસમેન ચીંચીનો હાથ પકડીને ઘર શોધતો શોધતો આવી પહોંચ્યો. તેણે કહ્યું, ‘ચીંચી રોતી રોતી રસ્તા ઉપર ચાલતી જતી હતી. મને લાગ્યું કે છોકરી નક્કી ભૂલી પડી ગઈ છે. ‘હું તેને પોલીસ સ્ટેશને લઈ ગયો. તેને ચોકલેટ આપી, છાની રાખી અને પછી પૂછ્ય, ‘તારું નામ શું છે ?’ તેણે કહ્યું, ‘ચીંચી’. મેં પૂછ્ય, તું કેમ રોતી હતી ?’ તેણે કહ્યું, ‘મારી મમ્મી મને મારે છે, મને ઓરડામા પૂરી દે છે.’ મેં પૂછ્ય ‘કેમ ?’ તેણે કહ્યું ‘મમ્મા કહે છે તું ભણતી નથી. તને કશું આવડતું નથી. પાપા કહે છે, તું ઠોઠ છે, મને ઠોઠ છોકરાઓ ગમતા નથી.’ મેં પૂછ્ય, ‘તો શું તું ભાગી નીકળી છે ?’ તે કશું બોલી નહિ, તેની આખોમાથી આસુ વહેવા લાગ્યા. હું તેની વેદના સમજ્યો. મેં પૂછ્ય ‘તારું ઘર ક્યા છે ? તને ખબર છે ?’ તેણે કહ્યું, ‘હા અકલ.’ અને પછી પોલીસમેને ચકીબહેનને કહ્યું, ‘હવે ચીંચીને સભાળજો. તેને ધમકાવશો નહિ. તેને ત્રસ્ત કરશો નહિ.’ એમ કહીને પોલીસમેન જતો રહ્યો.

ચકીબહેનને પોતાની ભૂલ સમજાણી, તેને ખૂબ પસ્તાવો થયો. તેણે ચીંચીને પોતાની ગોદમા લીધી અને ચૂમી લીધી. જગમા હેતનો કોઈ જોટો નથી.

